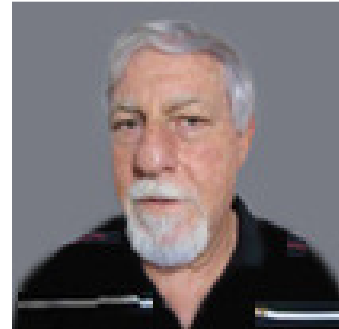

חברת הביטוח ש.שלמה חטפה על הראש

חברת הביטוח ש. שלמה החליטה לצאת למלחמה לא מנומקת על 244 שקלים.

בסופו של דבר לא רק שזה עלה לה 6,150 ש"ח, היא גם קיבלה נזיפה על השימוש ב"שיטת מצליח"

מאת: בני ברק
14 בפברואר 2016

בית המשפט, בית המשפט < פסקי דין חדשים, במוסד, חדשות, חדשות מהארץ, חדשות מהארץ > מיסוי וממשל

ישנם סכומים שרובנו מעדיפים לוותר עליהם רק כדי שלא לבזבז זמן ועצבים, וישנם גופים אשר מרוויחים, במצטבר, הרבה מאד כסף מכל אותם סכומים קטנים. למרבה המזל, ישנם גם מי שלא מוכנים להרכין ראש בפני "השיטה", ובזכותם מפיקים לעיתים בתי המשפט פסקי דין ראויים לציון עם אמירות כגון זו של שופט בית משפט השלום בתל-אביב, **אריאל צימרמן**, במקרה שלפנינו: "המחלוקת העקרונית שהציגו הצדדים", כתב השופט צימרמן, "מצדיקה דיון עקרוני, שתכליתו מניעת התדיינויות עתידיות מעין אלה".

למרבה הצער, כל עוד שבתי המשפט נוהגים ביד רכה כלפי מי שמנצלים את חוסר הסימטריה הזו, כנראה ש"שיטת מצליח" לא תעבור במהרה מן העולם.

קיצורה של פרשה זאת פשוט, ומי שזמנו קצר יכול להסתפק בעיקרי הדברים. יחד עם זאת מדובר בפרשה ששורת הסיכום שלה חביבה, ואולי תהיה גם שימושית עבור מי מאיתנו, לכן מומלץ להעמיק ולקרוא אותה עד תום.

המחלוקת שהתגלתה בין בעל הרכב י.ו. לבין חברת הביטוח ש. שלמה נגעה לסכום הצנוע של **244 ש"ח בלבד**. זהו ההפרש בין מה שחברת הביטוח החליטה שהיא מוכנה לשלם תמורת עבודת שמאות שאותה ביצע עבור י.ו. השמאי נתן מ. לבין הסכום שאותו שילם הנפגע לשמאי שלו, לאחר שמכונתו נפגעה על-ידי רכב שבוטח על-ידי המבטחת. עלות השמאות הייתה 944 ש"ח בתוספת מע"מ ואילו ש. שלמה החליטה שהיא מוכנה לשלם רק 700 ש"ח בתוספת מע"מ.

חברת הביטוח ש. שלמה לא התווכחה עם השמאות עצמה, ושילמה את סכום הנזק שקבע השמאי, אבל טענה ש"שכר טרחת שמאי סביר לאומדן הנזק (הוא) 700 ש"ח" ולא הסכימה לשלם את הסכום המלא ששולם לשמאי.

סביר להניח שרובנו היינו מתייאשים ומוותרים, אבל י.ו. החליט שלא לוותר אף על הסכום הפעוט לכאורה, והוא תבע אותו בבית משפט השלום בטענה שמדובר בתביעה עקרונית.

אפשר אולי לומר משהו לגבי ההתעקשות של ש. שלמה לנהל משפט על 244 ש"ח, אבל היות שהבטחנו את סיכום הדברים כבר בראשיתם נגיע כבר כאן לשורה התחתונה ונספר שהשופט צימרמן זרק את ש. שלמה מכל המדרגות, הורה לה לשלם את הסכום שנתבע ממנה בתוספת הוצאות משפט, ולא חסך ביקורת מעצם קיום ההליך ומבזבזו זמנו של בית המשפט.

הצד שכנגד

חברת הביטוח ש. שלמה טענה ש"לפנינו קונספירציה החובקת את עורך הדין והשמאי גם יחד" (במטרה) להוציא ממנה כספים בגין שכר טרחת שמאי באופן "מנופח", ואף לגרור את ההליך לכלל תובענה על מנת להכביר בהוצאות.

אלא שהשופט צימרמן היה ברור לחלוטין כאשר פסק כך: "**הצדק עם התובע**, ואין אלא להצר על כך שנזקק לניהול הליך משפטי על מנת לקבל את מה שראוי היה שיקבל מן הרגע הראשון. המחלוקת העקרונית שהציגו הצדדים מצדיקה דיון עקרוני, שתכליתו מניעת התדיינות עתידיות מעין אלה, שלמגינת הלב הן נפוצות וגוזלות משאבים". בדיון בבית המשפט התברר כי חברת הביטוח שלחה ל.י.ו. הסכם לחתימה, בבחינת "כזה ראה וקדש", וטענה בכתב ההגנה שלה כי "מה לו לתובע להגיש תביעתו, שעה שנזקיו כבר הוטבו, זולת אותה מחלוקת מזערית בעניין שכ"ט השמאי".

בנוסף, טענה כי סכום של 944 ש"ח כשכר טרחה הוא "מופרז בעליל". לעומת זאת, הסכום שהיא שילמה לתובע כשכר טרחת שמאי הוא "הסכום הנהוג והמקובל בשוק ו/או לפי ערכים ו/או אומדן נהוג ומקובל כפי שנקבע על ידי שמאי ו/או מבקר ו/או בוחן התביעה מטעמה".

ש. שלמה טענה גם כי "הלכה", המעוגנת בפסיקה רלבנטית (שלא הובאה) ובהנחיות המפקח על הביטוח (שלא הוצגו) כי חברת הביטוח אינה חייבת לשלם לתובע אוטומטית את מלוא סכום דרישתו בגין רכיב שכ"ט השמאי.

ועוד מעריכה הנתבעת כי לא התובע הוא שהניע את הגשת התביעה, בשל חסרון הכיס הקל שסבל, כי אם "גורמים אחרים ונוספים" שזוהו על ידה בדיון כעורך הדין והשמאי, ועל כן היא עמדה על מיצוי ההליך עד תום, לרבות תוך חקירת התובע והשמאי גם יחד...

... "חברת הביטוח", קבע השופט, "בחרה באופן מובהק לקזז מן התשלום של שכר הטרחה של השמאי בלא שהיה לה כל בסיס לעשות כן ומתוך הנחה שאדם סביר לא יתבע סכום זניח כדי לא להסתבך בתשלום אגרת משפט ובהליך משפטי, אלא אם כן מישהו מעודד אותו לעשות זאת".

השופט צימרמן מציין שחברת ביטוח (אכן) אינה חייבת לשלם אוטומטית כל שכר טרחה ששמאי דורש... עם זאת, אין גם חובה לקזז אוטומטית משכ"ט שמאי, כאשר זה נדרש על ידי הניזוק ששילם אותו לשמאי.

"סירוב לשאת בהוצאות השמאי חייב שיהיה מטעמים סדורים ומבוססים: אם לדעת חברת הביטוח שכר הטרחה חריג, עליה לשלם את הסכום שאינו שנוי במחלוקת, לבקש מסמכים ביחס לסכום שבמחלוקת, ולמסור נימוק ענייני (להבדיל מסתמי) ביחס לדחיית כל חלק משכר טרחת השמאי. מעבר לאמור, מבהירות ההנחיות, מבטחת אינה יכולה לעשות דין לעצמה ולדחות תביעה לתשלום שכר טרחת שמאי, כולל כהוצאות בתביעה של צד שלישי"- קבע השופט.

לשופט צימרמן היה גם מה לומר על הנתבעת שטענה שסכום של 244 שקל הוא "מופרז בעליל": "לו ידע השמאי להסביר את החישוב החשבונאי המדויק, לשכר הטרחה ולא היה נעזר ברואה חשבון – היה הוא רואה חשבון, לא שמאי" – אמר השופט והוסיף: "טענות הנתבעת בכל הקשור לאי סבירות חוות דעת השמאי הן אפוא סתמיות ונעדרות עיגון מינימלי. אולם חשוב מכך, התובע הוציא את הסכום של 944 ש"ח כנגד חוות הדעת (ולכן) השאלה הנכונה איננה האם ראוי היה לשמאי לחייב בגין "הוצאות תקורה" (אחד מסעיפי ההוצאה שפורטו בבקשת שכר הטרחה – ב.ב.) סך של 250 ש"ח. השאלה היא האם ראוי לומר לתובע-הניזוק כי היה מנוע מלשלם לשמאי את הוצאות התקורה האמורות, ככל שהוא מצפה לקבל שיפוי בגינן מן המזיק.

ככל שחברת הביטוח לא פעלה מראש על מנת לברר את טענות הניזוק, ודאי זה הפרטי, באשר לשכר טרחת השמאי שנאלץ לשאת בו, וככל שאין בידי חברת הביטוח נתונים ונימוקים סדורים שיבססו את סברתה כי שכר הטרחה הוא בלתי סביר עד כדי כך שמצופה מן הניזוק שלא לשלמו ובהתאם סבורה חברת הביטוח שיש להפחית הימנו – תתכבד ותשלם את שכר הטרחה. אין כל מקום לכך שתפחית, שרירותית, חלק משכר הטרחה, בנימוק סתמי שלפיו זהו האומדן ה"סביר", כאשר אין לה כל עיגון לסברתה זו... את שגרעה, תשלם אפוא" – פסק השופט.

השופט צימרמן מבקר גם את החלטת המבוטחת לנהל, מצידה, מאבק על 244 ש"ח בלבד, וכך הוא כותב: "הנתבעת החליטה למצות עד תום את ריבה עם השמאי, תוך עמידה על זימונו של השמאי וחקירה ממצה של התובע ושל השמאי גם יחד, שמא כל אלה חברו עם ב"כ התובע, שהחקירה עסקה גם בו ובקשריו עם התובע והשמאי. גם כאשר היה אמור להיות ברור כבר שנתיב זה מיצה עצמו ולא יקים הגנה לנתבעת, לא הרפתה, והמשיכה בחקירות ובטיעונים.

זו זכותה, אך להארכת הדיון שלא לצורך יש מחיר, המשקף את השחתת זמנו של בית המשפט, שכאמור אינו אלא זמנם של מתדיינים אחרים הממתינים לתורם. בגין אלה יבוא חיוב לטובת אוצר המדינה, גם אם על הצד המתון זו הפעם".

הדבר היחיד שנותר עלום לאחר דברים ברורים ונכוחים אלה, הוא מדוע בחר השופט להעניש את המבטחת בסכום צנוע של 3,000 ש"ח בלבד, אשר ספק אם מהווה מבחינתה תמריץ שלילי חזק מפני התנהגות דומה גם בעתיד.

בסופו של יום פסק השופט צימרמן שחברת הביטוח ש. שלמה תשלם למבוטח את הפרש שכר טרחת השמאי שלא שולם לו, בסך 244 ש"ח, וכן שער טרחת עורך דין בסך 1,500 ש"ח, את אגרות המשפט בסך 756 ש"ח, וגם שכר לשמאי שהעיד מטעם התובע, בסך 650 ש"ח בתוספת מע"מ.

בנוסף, כאמור, "נקנסה" הנתבעת בסכום של 3,000 ש"ח בגין השחתת זמנו של בית המשפט, וסכום זה ישולם על-ידה לקופת המדינה.